

[Maigaard.]

mig derfor at citere Folketingets Forhandlinger 1968-69, sp. 7389:

„Det sidste af vore ændringsforslag er stillet til lovforslaget om byplaner. Ændringsforslaget er efter socialdemokratiets opfattelse et absolut nødvendigt led i en ny jordlovgivning. Ændringsforslaget går ud på, at kommunalbestyrelserne får ret til at ekspropriere ejendomme med dertil hørende arealer, når det er af væsentlig betydning at råde over dem for at gennemføre en byplan, også hvor det drejer sig om boligbyggelser, og hvad der hører til, f. eks. friarealer.

Nu skulle man jo tro, at alle, der ønsker resultater af denne jordlovgivning, ville erkende det indlysende rigtige og nødvendige i en sådan bestemmelse. Vi ved jo, at der i regeringspartierne er adskillige tilhængere af en kommunal ekspropriationsret, og når et af de væsentligste formål med jordlovene netop er — det har regeringen jo selv oplyst — at fremme den kommunale planlægning, er det helt uforståeligt, at man afviser et ændringsforslag, som retter den alvorligste mangel ved de fremsatte jordlovsforslag. Skal det virkelig fortsat være sådan, at en enkelt eller flere jordbesiddere, oven i købet måske med spekulation for øje, kan holde arealer tilbage og i årevis hindre en fornøftig byplans gennemførelse? Eksempler herpå er jo ikke ualmindelige. Enten holdes jorden helt tilbage, eller der forlanges sådanne priser, at hverken boligbygherrerne eller kommunen kan klare det.“

Idet jeg i øvrigt skal henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg anbefale det til tingets velvillige behandling.

Socialministeren (Eva Gredal): Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel,*

forslag til lov om ændring af lov om forsikring mod følger af ulykkestilfælde. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),

forslag til lov om ændring af lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige m. fl. (Ophævelse af regler om dagpenge m. m.),

forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familietydelser. (Barseldagpenge),

forslag til lov om ændring af lov om folke-

pension. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension),

forslag til lov om ændring af lov om invalidepension m. v. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension) samt

forslag til lov om ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl. (Kommunens adgang til at rejse sag om tilkendelse af pension).

Forslaget må ses som et af de vigtigste fremskridt i adskillige år inden for de korterevarende kontantydelse. Tidligere tiders ordninger med lave ydelser til en begrænset kreds er efterhånden blevet forbedret og udvidet. Fra 1. april 1972 har regeringen foreslået enkelte betydelige forbedringer i størrelsen af ydelserne, men først med det foreliggende forslag, der skal træde i kraft den 1. april 1973, dannes et veludviklet sikringsssystem som basis for en moderne og udbygget sikringsordning til hele befolkningen. Tidligere tiders fjerne mål om ligestilling mellem befolkningsgrupperne ved uarbejdsdygtighed — mellem de grupper, der er de traditionelt velbærgede, og de grupper, der kun langsomt har fået del i goderne — er nu rykket så nær, at vi fremover på dette område snarere skal tale om justering af beløbstørrelser end om ændringer i de grundlæggende principper.

I min gennemgang af forslaget vil jeg mere koncentrere mig om nydannelserne og en vurdering af disses konsekvenser end om ændringer, der allerede er velkendte, og som også er behandlet udførligt i forslagens bemærkninger.

Baggrunden for lovforslaget er som bekendt socialreformkommissionens 1. betænkning fra november 1969, der omhandler forslag til en ny struktur for det sociale område og — med denne som forudsætning — forslag til en dagpengereform.

Vedtagelse i 1970 af lov om styrelse af sociale og visse sundhedsmæssige anliggender var det første praktiske skridt til gennemførelse af en del af strukturforslaget, nemlig det administrative apparat på kommunalt og amtskommunalt plan. Regeringen har villet fortsætte og fuldstændiggøre dette arbejde og har derfor den 15. februar i år fremsat lovforslag om en social ankestyrelse, der på centralt plan samler klagesagerne på det sociale område. Endelig foreslår regeringen i det foreliggende forslag oprettelse af en sikringsstyrelse, der skal

[Socialministeren.]

varetage den centrale administration af en række opgaver, der dels i dag hører under sygekasse- og ulykkesforsikringsdirektoratet og dels forskellige nye opgaver, herunder dagpengeordningen og visse pensionsopgaver.

Med loven om en almindelig sygesikring, der blev vedtaget i 1971, skal administrationen af sygesikringen flyttes til kommunerne samtidig med afviklingen af sygekasserne.

Tilbage står forslaget om dagpengereformen, som den sidste del af socialreformkommissionens 1. betænkning, der mangler at blive gennemført.

Den forrige regering tog stilling til dagpengereformen først i en redegørelse, som den daværende socialminister afgav i maj 1970, og senere i et lovforslag om dagpenge ved sygdom, tilskadekomst eller fødsel, som blev fremsat den 19. maj 1971. Forslaget nåede netop at komme til 1. behandling den 4. juni samme år inden folketingets sommerferie.

Den forrige regerings forslag bygger på tre hovedprincipper, som socialreformkommissionen opstillede, og som også det foreliggende forslag tager udgangspunkt i. Den nye dagpengeordning bør omfatte hele den erhvervsaktive del af befolkningen. Dagpengene bør ydes efter de samme regler uanset om årsagen til indtægtstab skyldes sygdom, en ulykke på arbejdspladsen eller fødsel. Ydelserne bør i højere grad, end tilfældet er i dag, svare til den enkeltes mistede indtægt.

Det tidligere forslag gik i hovedtræk ud på, at dækningsgraden skulle være 90 pct. af den mistede indtægt, og maksimum skulle efter lønniveauet pr. 1. april 1971 være 101 kr. i 5 dage om ugen. Der skulle endvidere ske en nedsættelse af ventetiden for syge- og barseldagpengenes vedkommende til tre dage, svarende til, hvad der i dag gælder for ulykkesdagpenge, og der skulle være en varighedsbegrænsning på 1 år. Arbejdsgiveren skulle udbetale dagpenge i de to første uger (arbejdsgiverperioden) uden refusion. Ordningen skulle finansieres gennem arbejdsgiverbidrag, personlige bidrag og tilskud fra kommuner og stat.

Mens regeringen som sagt kan tilslutte sig hovedprincipperne i betænkningen, er rege-

ringen ikke enig i, hvordan principperne er blevet udmøntet i praksis i det tidligere forslag. Regeringen har endvidere fundet yderligere forbedringer så påkrævet, at jeg den 16. februar og med virkning fra den 1. april i år har fremsat lovforslag om en 50 pct. forhøjelse af de maksimale satser for syge- og barseldagpenge til 106 kr. i 6 dage om ugen. Ulykkesdagpengene foreslås forhøjet til et tilsvarende niveau.

Samtidig har jeg foreslået dækningsgraden for syge- og barseldagpengene forhøjet fra 80 til 90 pct. Ulykkesdagpengene har i forvejen denne dækningsgrad.

Arbejdsministeren har fremsat lovforslag om en tilsvarende forhøjelse af dækningsgraden til 90 pct. for arbejdsløshedsdagpengene.

Herved kan vi allerede fra den 1. april i år opnå en ønskelig ensartethed mellem de forskellige dagpengeordninger, hvad angår maksimumsats og dækningsgrad.

I det foreliggende lovforslag foreslås en række yderligere forbedringer, som jeg gerne vil omtale nærmere samtidig med en kort gennemgang af lovforslaget i øvrigt.

Det, der nok falder de fleste først i øjnene ved en læsning af forslaget, er vel nok princippet om, at hele befolkningen skal omfattes af dagpengesikringen. I dag er det jo sådan, at de forskellige dagpengeordninger dækker forskellige grupper med det til følge, at man dels har vanskeligheder med at afgrænse de forskellige grupper, dels opnår det, at grupper falder helt uden for sikringen.

Mens der vist er almindelig tilslutning til at medtage de selvstændige, har det undertiden været kritiseret, at man også ville medtage funktionærerne og tjenestemændene. Disse grupper er jo i forvejen sikret løn under sygdom.

Hertil vil jeg sige, at en af hovedtankerne i socialreformkommissionen var, at man i tide skulle kunne sætte ind over for den enkelte med en opsøgende og forebyggende indsats. Det vil sige, at inden et sygetilfælde har varet så længe, at der opstår vanskeligheder for den sikrede og hans familie, skal de sociale myndigheder i kommunerne kunne finde frem til vedkommende. Men hvis personer med sygeløn undtages, vil kommunen i bedste fald ved afskedigelsen

[Socialministeren.]

efter måske lang tids sygdom kunne træde til, og dette vil ofte være på et så sent tidspunkt, at skaden er sket.

Den anden hovedbegrundelse bag princippet om også at medtage funktionærer og tjenestemænd er den øgede tryghed i ansættelsen, som opnås for den ansatte. For funktionærernes og tjenestemændenes vedkommende er det nemlig tanken, at arbejdsgiveren skal indtræde i retten til den ansattes dagpenge i det omfang, der udbetales sygeløn. Der er fordele her både for den ansatte og arbejdsgiveren: Arbejdsgiveren har den fordel, at han som følge af refusionsbetalingen får fordelt risikoen for sygdom hos de ansatte. Som følge heraf vil de ansatte ikke på samme måde som i dag være udsatte for at blive afskediget på grund af sygdom.

Reglen om refusion af dagpengene til arbejdsgiveren vil således navnlig være en værdifuld hjælp til en betryggelse af de ældres forhold, da særlig denne gruppe er noget mere udsat for sygdom. Jeg skal i denne forbindelse henvise til den debat, der flere gange har været ført i Folketinget om netop de midaldrenes og de ældres beskæftigelsesproblemer.

De selvstændige erhvervsdrivende skal også medtages i dagpengesikringen, således at denne gruppe fremover på lige fod med lønmodtagerne får ret til dagpenge fra det sociale udvalg efter 5 ugers sygdom. I dag er de selvstændige henvist til selv at forsikre sig frivilligt mod følgerne af indtægtstab under uarbejdsdygtighed. En sådan ordning kan aldrig være socialt tilfredsstillende, da den altid vil være til fordel for dem, der i forvejen har råd og omtanke nok til at forsikre sig.

Hvad angår de første 5 ugers sygdom, skal lønmodtagerne i denne tid have dagpengene udbetalt af arbejdsgiveren. Denne ordning med en såkaldt arbejdsgiverperiode vil jeg senere vende tilbage til. De selvstændige, som jo ikke har en arbejdsgiver, skal i stedet have adgang til at sikre sig frivilligt for denne periode mod betaling af et yderligere bidrag.

Det er endvidere tanken, at også personer med husligt arbejde i hjemmet, som ikke automatisk vil blive dækket, da der ikke er et indtægtstab, skal kunne sikre sig frivilligt med ret til dagpenge for hele sygeperioden.

Der er her stort set tale om en fortsættelse af den tilsvarende frivillige ordning for husmødre, som administreres af sygekasserne, men med den forskel, at også mænd vil kunne sikre sig, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne.

Med gennemførelsen af forslaget vil vi også på dagpengeområdet få afskaffet den urimelige forskelsbehandling mellem forsørgere og ikke-forsørgere.

Som jeg nævnte i min indledning, er der en række konkrete punkter i den forrige regerings forslag, som jeg ikke kan tilslutte mig, og som jeg ønsker forbedret. Jeg vil her gerne henvise til indlægget fra den socialdemokratiske ordfører, da det tidligere forslag var til 1. behandling den 4. juni sidste år. Der blev dengang fremhævet tre vigtige områder, som burde ændres, nemlig ventetiden, varighedsbegrænsningen og størrelsen af dagpengene.

Ventetiden skal efter det foreliggende forslag helt afskaffes. Der er mange, der ikke har råd til at miste selv få dages indtægt og derfor nødsages til at fortsætte med at arbejde i stedet for at blive hjemme og pleje helbredet. Det er også ud fra grundtanken om ligestilling mellem befolkningsgrupperne uden rimelig begrundelse, at nogle grupper får indtægtsdækning straks og nogle med en tvivlsom begrundelse må vente.

Det andet område, som jeg foreslår forbedret i forhold til tidligere, er afskaffelsen af varighedsbegrænsningen for ydelsen af dagpengene. Nu er det naturligvis ikke min tanke, at man herved kritikløst blot skal kunne udbetale dagpenge uden ende til skade for bestræbelserne for at støtte den syges tilbagevenden til sit erhverv.

Det har imidlertid vist sig, at et ikke ubetydeligt antal sygetilfælde under den gældende sygedagpengeordning bliver standset på grund af 1 års grænsen. Da vedkommende stadig skal have midler til at leve for, er resultatet blot den for mange, at der må ydes støtte efter en anden social lov, f. eks. forsorgsloven. Der kan endvidere henvises til erfaringerne fra ulykkesforsikringsloven, hvor der i praksis har vist sig et klart behov for i nogle komplicerede tilfælde at kunne udnytte adgangen til at yde ulykkesdagpenge ud over 1 år.

Varighedsbegrænsningens ophævelse må ses i sammenhæng med den meget vigtige

[Socialministeren.]

bestemmelse i lovforslaget, der pålægger det sociale udvalg senest 3 måneder efter sygdommens indtræden og derefter mindst hver 3. måned at tage den sikredes forhold op til vurdering med henblik på anden form for hjælp, behandling og andre foranstaltninger, der kan støtte den sikrede i at overstå sygdommens følger. Der foreslås endvidere en almindelig adgang for det sociale udvalg til at rejse sag om den sikredes overgang til en varig pensionsydelse.

Det tredje programpunkt var forhøjelsen af dagpengenes størrelse. Dette er som nævnt foreslået allerede fra den 1. april i år.

Efter det foreliggende forslag skal dagpengenes maksimum i øvrigt reguleres automatisk i takt med lønudviklingen for at undgå den forringelse af ydelsens værdi, som er kendt fra sygeforsikringen i dag.

Kommissionen foreslog arbejdsgivernes andel i ordningens finansiering dækket dels gennem et procentbidrag af den udbetalte lønsom og dels ved, at arbejdsgiverne får pligt til at udbetale dagpenge i den første del af hvert sygetilfælde (arbejdsgiverperioden). Den forrige regering fulgte dette forslag og fastsatte arbejdsgiverperioden til 2 uger.

Regeringen har forhandlet med arbejdsmarkedets parter om disse spørgsmål. Der er mellem hovedorganisationerne i princippet opnået enighed om, at der bør være en lang arbejdsgiverperiode — så lang, at den alene kan dække arbejdsgivernes andel af udgifterne til ordningens finansiering, uden at der skal opkræves et procentbidrag hos arbejdsgiverne. LO har tilsluttet sig forslaget om, at arbejdsgiverperioden sættes til 5 uger uden ventetiden. Arbejdsgiverforeningen mener, at en periode af denne længde er passende, men at der fortsat bør være nogle få ventedage i hver sygeperiode.

Regeringen har fundet, at forslaget om en arbejdsgiverperiode indebærer så mange fordele både for de sikrede, arbejdsgiverne og det offentlige, at den bør fremmes. I overensstemmelse hermed foreslås arbejdsgiverperioden fastsat til 5 uger, hvorved det også bliver muligt at spare den administration, der ligger i opkrævningen af et almindeligt procentbidrag fra alle arbejdsgiverne.

Forslaget indebærer et væsentligt skridt mod øget ligestilling for de forskellige be-

folkingsgruppers tryghed under fravær fra arbejde på grund af sygdom. Samtidig vil indførelsen af denne arbejdsgiverperiode være en stor administrativ forenkling. Det meget store antal korterevarende sygetilfælde vil kunne klares af arbejdsgiveren uden større besvær, da den ansatte og dennes løn i forvejen er kendt. Samtidig vil de korte tilfælde, der normalt ikke medfører sociale konsekvenser, ikke belaste kommunernes administration. Når sygdommen derimod er noget længerevarende, er det rimeligt, at kommunen varetager udbetalingen i forbindelse med den nye undersøgelsespligt, som jeg tidligere har nævnt at det sociale udvalg har pligt til at iværksætte mindst hver 3. måned.

Arbejdsgiverperioden vil øge trygheden i ansættelsen for lønarbejderne, da arbejdsgiveren får pligt til at udbetale dagpengene, selv om han afskediger den ansatte inden udløbet af perioden.

Jeg er også overbevist om, at forslaget vil danne et godt grundlag for forhandlinger på arbejdsmarkedet om aftaler, der supplerer dagpengene op til fuld løn.

Det er klart, at der må tages højde for de eventuelle ulemper, der måtte opstå som følge af denne arbejdsgiverperiode. Under de forhandlinger, som jeg har haft med hovedorganisationerne er der da også opnået enighed om, at der med en så lang arbejdsgiverperiode på 5 uger bør være en adgang for arbejdsgiverne til at frigøre sig for forpligtelsen til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden imod at betale et procentbidrag, således at forpligtelsen overtages af det sociale udvalg. Denne adgang til forsikring for risikoen i arbejdsgiverperioden kan have betydning ikke alene for mindre arbejdsgivere, men også for noget større arbejdsgivere, som føler sig usikre over for denne nydannelse. Det er en forudsætning, at bidraget fastsættes sådan, at det fuldt ud dækker omkostningerne ved at ordningen overtager forpligtelsen, herunder også omkostningerne ved administrationen.

Ordningen med arbejdsgiverens udbetaling af dagpengene i den første tid af hvert sygetilfælde, er en videreudbygning af det sæt af regler og aftaler, der i forvejen eksisterer mellem arbejdstager og arbejdsgiver. Det er derfor naturligt at henlægge tvistigheder vedrørende retten til dagpenge til et

[Socialministeren.]

særligt udvalg — dagpengeudvalget, hvor repræsentanter for arbejdsmarkedets hovedorganisationer er repræsenteret. Opstår der derimod tvistigheder om retten til dagpenge uden for arbejdsgiverperioden, skal der kunne klages til chefen for sikringsstyrelsen. I begge grupper af tilfælde skal klager kunne indbringes for den foreslåede ankestyrelse, som jeg omtalte indledningsvis.

Ved den administrative tilrettelæggelse af ordningen er der taget meget vidtgående hensyn til en enkel løsning af problemerne.

Jeg har allerede nævnt de store fordele, som der også i denne henseende er forbundet med den foreslåede arbejdsgiverperiode. Et andet væsentligt punkt er arbejdet med tilvejebringelsen af indtægtsgrundlaget for beregningen af dagpengene. Der er her to principielt forskellige løsningsmuligheder. Man kan vælge en såkaldt social ligning, som kendes i Sverige, og som indebærer, at de sociale myndigheder selvstændigt og på en særlig måde skal opgøre indtægtsgrundlaget, og man kan vælge at benytte de oplysninger, som afgives til skattevæsenet. Det er den sidste løsning, vi har valgt. Det er langt det letteste. Der kan måske opstå tilfælde, hvor man med denne løsning kan sige, at indtægten strengt taget er en smule forskellig fra, hvad man ideelt kunne ønske sig, men prisen for at opnå millimeterretfærdighed på dette punkt er administrativt afskrækkende.

Hvad der efter min opfattelse er en af de bedste måder at forenkle og formindske overflødig administration på, når man skal opbygge en ny ordning som i dette tilfælde, er et vidtgående praktisk samarbejde mellem alle de implicerede parter. Det er især på denne måde, man opnår alle de usynlige forenklinger og forbedringer, der ofte isoleret set kun er detaljer, men som samlet, og uden, at der var taget højde for dem, kan være en alvorlig belastning. Socialministeriet har da også opnået at få et meget nært samarbejde, bl. a. med praktikere fra kommunerne, der har ydet et stort og betydningsfuldt arbejde. Vi håber, at samarbejdet må kunne fortsætte til gavn for alle.

Som en hjælp ved kommunernes administration af dagpengeordningen er det aftalt, at der på de kommunale edb-centraler skal opbygges et edb-system, der i størst muligt

omfang skal kunne virke sammen med de systemer, der i forvejen er placeret på centralerne. Socialministeriet vil efter aftale med kommunerne følge detaljeret med i dette arbejde for derigennem at kunne medvirke til den mest hensigtsmæssige udformning af hele det administrative system.

På det centrale administrative plan foreslås oprettet den sikringsstyrelse, som jeg flere gange har henvist til. Herved bliver der mulighed for at fuldstændiggøre den nye struktur, som socialreformkommissionen har lagt op til.

I sikringsstyrelsen skal først og fremmest samles den centrale administration af de sociale kontantydelse. Foruden den nye dagpengeordning bliver opgaverne administrationen af invaliditetserstatningerne inden for ulykkesforsikringen, der i dag varetages af ulykkesforsikringsdirektoratet, og administrationen af sygesikringen, der i dag varetages af sygekassedirektoratet.

Tanken bag denne samling af opgaver er ligesom ved dannelsen af socialstyrelsen at drage de fordele, der kan fås ved en samling af beslægtede opgaver, og at skabe en institution, der er tilstrækkelig stor til at begrunde oprettelsen af effektive funktionsafdelinger med f. eks. planlægnings- og edb-opgaver.

Om de økonomiske konsekvenser af reformens gennemførelse vil jeg først og fremmest henvide til lovforslagets almindelige bemærkninger, hvor udgifterne er beregnet dels for arbejdsgiveren i arbejdsgiverperioden og dels for det offentlige.

Hovedtallene for udgiftsstigningerne i forslaget er for arbejdsgivernes vedkommende en stigning på ca. 100 mill. kr., når man sammenligner med udgifterne til de ordninger, der gælder fra 1. april 1972.

For det offentlige bliver stigningen i udgifterne ca. 200 mill. kr. årligt, men man må huske at medregne de udgifter, der spares på andre konti.

I forslaget regnes der således med en besparelse på 50-60 mill. kr. årligt alene efter forsorgsloven.

Arbejdsgivernes andel i finansieringen skal ske ved udbetalingen af dagpenge i arbejdsgiverperioden. Ordningen skal i øvrigt finansieres ved personlige bidrag på 1 pct. af skalaindkomsten. Kommunen dækker 25 pct. af de dagpenge, som det offent-

[Socialministeren.]

lige skal udbetale, og det beløb, der herefter mangler, dækkes af staten.

Som følge af, at reglerne om dagpenge nu skal samles i én lov, stilles der samtidig forslag til ændringer i ulykkesforsikringslovgivningen og i lov om børnetilskud og andre familieydelse. Ændringerne går blot ud på at ophæve bestemmelse om dagpenge i disse love.

Endvidere stilles der forslag om, at der i pensionslovene indføres bestemmelser om, at der gives de sociale udvalg mulighed for at rejse sag om tilkendelse af pension. Det er en nødvendig følge af, at dagpengene skal ydes uden nogen fast varighedsbegrænsning.

Med disse bemærkninger og med håbet om en lige så positiv modtagelse fra alle folketingets partier som ved de tidligere lejligheder, dagpengereformen har været til debat, skal jeg anbefale lovforslagene til tingets velvillige behandling.

Ordføreren for forslagsstillerne (Gert Petersen): Jeg har den ære at forelægge for folketinget *forslag til folketingsbeslutning om skridt til normalisering af forholdet til DDR.*

Forslaget vedrører oprettelse af statslige handelsmissioner, normalisering af pasforhold og ændring af Danmarks holdning til DDRs medlemskab i verdenssundhedsorganisationen (WHO).

Forslaget er nærmere begrundet i de led-sagende bemærkninger. Vi erkender, at en positiv udvikling baner sig vej i forholdet mellem DDR og Forbundsrepublikken, men finder, at den er alvorligt truet af en uforsonlig holdning hos oppositionen i Forbundsrepublikken. Jo flere „små skridt“ Forbundsrepublikkens nabolande tager i retning af en normalisering af forholdet til DDR, desto bedre vil den offentlige mening i Forbundsrepublikken forstå, at modstanden mod Brandts østpolitik i realiteten også er rettet mod Forbundsrepublikkens vestlige nabolande og disses legitime interesser.

Ud fra denne grundbetragtning er vi villige til at forhandle om forslagets enkelte

punkter hver for sig. Blot et af dem realiseres hurtigt, er det et bidrag til afspænding. Det gælder ikke mindst en dansk støtte til DDRs optagelse i WHO.

Ordføreren for forslagsstillerne (Guldberg): Jeg skal herved på forslagsstillerne vegne fremsætte *forslag til folketingsbeslutning om en huslejeregulering uden generel huslejeforhøjelse.*

Forslaget hviler på det grundsynspunkt, at det ikke vil være muligt at finde en varig løsning på boligproblemerne uden at kende befolkningens behov og ønsker.

Disse kendes ikke, så længe man ikke kan sætte tilbud og efterspørgsel op over for hinanden, fordi lejen for i øvrigt lige gode boliger er vidt forskellig.

Medens situationen i 1966 var præget af en vis mangel på boliger i flere områder, er der nu et overskud af boliger selv i det storkøbenhavnske område. Huslejen i de nye boliger er imidlertid så høj, at de boligsøgende normalt ikke kan betale den, heller ikke med en betydelig offentlig støtte. Hertil kommer, at de billigere boliger i den ældre del af boligmassen ikke er til rådighed for de boligsøgende. Her fastholdes lejemålene også af de lejere, der er utilfredse med deres boligforhold, fordi de ikke kan få en anden bolig, der passer bedre til deres ønsker, uden at skulle betale en væsentlig højere husleje end den, de er vant til, og som de har indrettet deres tilværelse efter.

Inden 1. april 1974 er det nødvendigt at finde frem til en politisk løsning, der kan fjerne de eksisterende uretfærdigheder på boligområdet og etablere en tilstand, hvor det bliver muligt for alle at få en bolig, der svarer til deres behov og til en rimelig pris.

Alle folketingets partier har givet udtryk for deres vilje hertil. Venstre har fremsat sit forslag og går ud fra, at også de øvrige partier vil bidrage til en fri forhandling ved selv at fremsætte deres forslag, således at der kan føres en realistisk politisk forhandling om en langsigtet løsning af boligspørgsmålet.